

102574

Dahl og Quisling

Det er en forunderlig mangel på samstemmighet mellom Hans Fredrik Dahls uttalelser i NRK og hans ordvalg i annet bind av Quisling-biografien.

I radio og fjernsyn omtalte han Quisling som prøvekanin for en eksperimentell medisinsk prosedyre: under rettssaken fikk tiltalte injisert kontrastvæske i sentralnervesystemet og var tildels groggy da han skulle holde sin svarstale.

I sak er fremstillingen omtrent – men bare omtrent – den samme i boken. Men ladede ord som prøvekanin og eksperiment er utelatt. Og her går en etisk grense, ikke bare for medisinerne, men også for biografiforfattere.

Bruken av denne type kontrastvæske var vanlig medisinsk fremgangsmåte i 1945, ifølge fremtredende norske leger. Den hadde bivirk-

ninger i form av hodepine og en rekke andre plager, og det riktige ville antagelig ha vært å la tiltalte få en ukers pause. Det virker ikke sannsynlig at den harde timeplanen var legenes ansvar; lagmann Solem kjørte et stramt løp. Det er også tenkelig at legen underkastet Quisling disse prøvene – som altså ikke var medisinske forsøk – på leting etter formildende omstendigheter som f.eks. hjerne-
svulst.

Det som den gang var en vanlig fremgangsmåte, kan ikke kalles et eksperiment. Og pasienten var da ikke forsøkskanin.

Hvis annet bind holder den samme nøkterne, solide og veldokumenterte kvalitet som første, vil Hans Fredrik Dahl høste den fortjente ros som tilkommer ham. Men noen bør gi ham råd om de etiske sider ved hans markedsføring.

PER EGIL HEGGE